

รายงานผลการปฏิบัติงานที่ดี Best Practice

“แนวทางการพัฒนาอาชีพโดยการสอนเสริมความรู้
จากภูมิปัญญาท้องถิ่น”

นางสาวรัตนากรณ์ คะรานรัมย์
ครู กศน.ตำบล
กศน.เขตสัมพันธวงศ์
สำนักงาน กศน. กรุงเทพมหานคร

ศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตสัมพันธวงศ์
ศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร
ศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานผลการปฏิบัติงานที่ดี Best Practice เรื่อง “แนวทางการพัฒนาอาชีพโดยการส่งเสริมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น” เป็นการพัฒนาอาชีพที่มาจากความรู้ของภูมิปัญญาในท้องถิ่น โดยนำความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญของภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ในการจัดการศึกษาต่อเนื่องด้านการพัฒนาอาชีพให้กับผู้เรียน ตามหลักสูตรวิชาชีพ ผลจากการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้น ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจและทักษะเกี่ยวกับการฝึกวิชาชีพหลักสูตรการทำเบาะโบตัน สามารถนำความรู้ความเข้าใจ และทักษะไปใช้ในการเสริมสร้างความรู้ในการพัฒนาตนเองหรือ นำไปประกอบอาชีพเสริม สร้างรายได้ให้กับตนเองได้ จนทำให้ผลการจัดการศึกษาต่อเนื่องมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของชุมชน และกศน.แขวงตลาดน้อยมีทำเนียบภูมิปัญญาท้องถิ่น

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการ กศน.เขตพญาไท รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ กศน.เขตสัมพันธวงศ์ บุคลากรของ กศน.เขตสัมพันธวงศ์ ผู้นำชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการหาแนวทางการพัฒนาอาชีพโดยการส่งเสริมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น จนการดำเนินงานประสบความสำเร็จ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานผลการปฏิบัติงานที่ดี Best Practice “แนวทางการพัฒนาอาชีพโดยการส่งเสริมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น” จะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษาหรือผู้ที่สนใจ ในการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาต่อเนื่องด้านการจัดอาชีพต่อไป

นางสาวรัตนภรณ์ คะรานรัมย์

ครู กศน.ตำบล

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ชื่อผลงาน	๑
บทสรุป	๑
ความเป็นมาและความสำคัญ	๑
วัตถุประสงค์	๒
เป้าหมาย	๒
ขั้นตอนการดำเนินงาน	๓
กรอบแนวคิดการดำเนินงาน	๔
การดำเนินการตามขั้นตอนการพัฒนา	๕
ผลการดำเนินงาน	๘
บทเรียนที่ได้รับ	๙
ปัจจัยที่ส่งผลความสำเร็จ	๙
ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา	๙
ภาคผนวก	๑๐
คณะผู้จัดทำ	๑๓

ชื่อผลงาน

รายงานผลการปฏิบัติงานที่ดี Best Practice

“แนวทางการพัฒนาอาชีพโดยการส่งเสริมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น”

ชื่อผลงาน	แนวทางการพัฒนาอาชีพโดยการส่งเสริมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น
ผู้เสนอผลงาน	นางสาวรัตนารักษ์ คะรานรัมย์
ตำแหน่ง	ครู กศน.ตำบล
สถานศึกษา	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตสัมพันธวงศ์
สังกัด	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกรุงเทพมหานคร

บทสรุป

“แนวทางการพัฒนาอาชีพโดยการส่งเสริมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น” เป็นการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนโดยใช้รูปแบบการส่งเสริมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยผู้จัดทำได้พัฒนาระบบการคัดเลือกวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณสมบัติของการภูมิปัญญาท้องถิ่น วิธีการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพต่อเนื่องด้านการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพมีคุณภาพ โดยจัดการศึกษาและพัฒนาอาชีพ ให้กับผู้เรียนทุกช่วงวัย ให้มีคุณภาพ สามารถนำความรู้ไปพัฒนาหรือสร้างอาชีพให้มีรายได้ ให้กับครอบครัว พัฒนาและปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ด้านเศรษฐกิจและสังคม สนองตอบยุทธศาสตร์ชาติทั้งใน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ สร้างโอกาสทางการศึกษาและความเสมอภาคทางสังคม

ความเป็นมาและความสำคัญ

ตามที่ สำนักงาน กศน. ได้มีนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ด้านการสร้างสมรรถนะและทักษะคุณภาพ ข้อ 2.4 ยกระดับผลิตภัณธ์ สินค้า บริการจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพ ที่เน้น “ส่งเสริมความรู้ สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี” ที่มีคุณภาพมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของตลาด ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน ตลอดจนเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ช่องทางการจำหน่ายของ กศน. การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบัน จึงมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงาน และยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพ และขีดความสามารถให้กับประชาชนได้มีอาชีพ ที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ และการมีงานทำอย่างยั่งยืน การจัดการศึกษา จึงเป็นปัจจัยสำคัญอันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคมเพื่อเร่งกระจายโอกาสการพัฒนาให้ทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำไปสู่สังคมเสมอภาค และเป็นธรรม สำนักงาน กศน. ซึ่งเป็นหน่วยงานทางการศึกษา ได้ขับเคลื่อนโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เพื่อพัฒนาความรู้และฝึกอาชีพแก่ประชาชน โดยการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพภายใต้ 5 หลักสูตรกลุ่มอาชีพได้แก่ กลุ่มอาชีพ ด้านเกษตรกรรม กลุ่มอาชีพด้านอุตสาหกรรมหรือหัตถกรรม กลุ่มอาชีพด้านพาณิชยกรรมและบริการ กลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ และกลุ่มอาชีพเฉพาะทาง โดยมุ่งหวังให้ประชาชนที่เข้ารับการฝึกอาชีพสามารถนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพได้

ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์เป็นความรู้ ความสามารถและทักษะดั้งเดิมของประชาชนในท้องถิ่นที่ได้รับการสืบทอดต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงเป็นองค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านที่ได้รับการถ่ายทอด ต่อกันมา และทำให้คนในชุมชนมีความผูกพันกันเหมือนเครือญาติอย่างเหนียวแน่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่มีคุณค่าควรได้รับการจัดการเพื่อการอนุรักษ์และถ่ายทอดต่อชุมชนรุ่นหลัง ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดขึ้นได้เองและนำมาใช้ ในการแก้ปัญหา เป็นเทคนิควิธี เป็นองค์ความรู้ของชาวบ้าน ทั้งทางกว้างและทางลึกที่ชาวบ้านคิดเอง ทำเองโดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาการดำเนินชีวิตในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมกับยุคสมัยความเหมือนกันของภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ เป็นองค์ความรู้ และเทคนิคที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ซึ่งได้สืบทอดและเชื่อมโยงมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

ดังนั้น การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานกับองค์ความรู้สมัยใหม่ ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชน และเป็นการอนุรักษ์มรดกทางภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ หากได้รับการส่งเสริมแนวทางในการพัฒนาตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ไปอย่างถูกต้องทางก็จะยิ่งทำให้ ผลผลิตภูมิปัญญาท้องถิ่นก้าวไปสู่การเป็นผลิตภัณฑ์ทางภูมิปัญญาที่ทรงคุณค่าและสร้างสรรค์ ที่นอกจากจะ เป็นประโยชน์ในการสร้างเศรษฐกิจชุมชนแล้ว ยังสามารถสร้างชื่อเสียงความเป็นหนึ่งในผลิตภัณฑ์ทางภูมิปัญญาที่มีความงดงามและทรงคุณค่าให้เป็นที่รู้จัก อีกทั้งเป็นรากฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจให้แก่ชุมชนต่อไป เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่ให้เสื่อมสลายไปตามกาลเวลา และเพื่อแก้ปัญหาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพเพื่อนำไปสู่การพึ่งตนเองได้ การเป็นชุมชน เข้มแข็ง และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาอาชีพของประชาชนโดยการส่งเสริมความรู้โดยภูมิปัญญาท้องถิ่น
๒. เพื่อจัดทำทำเนียบภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการพัฒนาอาชีพ

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

๑. วิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการพัฒนาอาชีพ จำนวน ๑ คน
๒. ผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องด้านการพัฒนาอาชีพ กศน.แขวงตลาดน้อย จำนวน ๑๕ คน

เชิงคุณภาพ

๑. วิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาต่อเนื่องด้านการพัฒนาอาชีพได้
๒. ร้อยละ ๙๐ ของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องด้านการพัฒนาอาชีพมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นในระดับมากที่สุด

ขั้นตอนการดำเนินงาน

“แนวทางการพัฒนาอาชีพโดยการส่งเสริมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น” ใช้เทคนิคการบริหารงานแบบคุณภาพ PDCA (Deming Cycle) ซึ่งเป็นแนวคิดในการพัฒนางานหรือพัฒนาองค์การ ให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เน้นให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ โดยมีเป้าหมายให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแบ่งขั้นตอนการทำงานออกเป็น ๔ ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ ๑ การวางแผน ขั้นตอนที่ ๒ การปฏิบัติตามแผน ขั้นตอนที่ ๓ การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ขั้นตอนที่ ๔ ขั้นตอนการปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอน/กระบวนการ	แนวคิดที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมที่ปฏิบัติ
P (Plan) การวางแผน	- การมีส่วนร่วมในการวางแผน -การพัฒนาอาชีพโดยการส่งเสริมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น - การคัดเลือกวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น	- กำหนดการประชุมคณะทำงาน - ศึกษาหลักทางวิชาการที่เกี่ยวข้องจากหนังสือและตำราอิเล็กทรอนิกส์ - การคัดเลือกภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยกระบวนการต่าง ๆ ได้แก่การสำรวจการสัมภาษณ์ เป็นต้น
D (Do) การปฏิบัติ	-การจัดทำหนึ่งผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น - กำหนดแผนการดำเนินงาน - ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้การจัดการศึกษาต่อเนื่องด้านการพัฒนาอาชีพโดยส่งเสริมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น - ออกแบบกระบวนการคัดเลือกวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น -ออกแบบการจัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพ 1 อำเภอ 1อาชีพ โดยการส่งเสริมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น	-วางแผนจัดการศึกษาต่อเนื่องด้านการพัฒนาอาชีพ - จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การจัดการศึกษาต่อเนื่องด้านการพัฒนาอาชีพ - จัดการคัดเลือกวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น - จัดทำโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนโดยการส่งเสริมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น
C (Check)	- ตรวจสอบ วัดผลและประเมินผล โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม	- วิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น และครู กศน. แหวง ร่วมกันจัดทำแบบทดสอบ การจัดการศึกษาต่อเนื่องด้านการพัฒนาอาชีพภาคทฤษฎี -วัดและประเมินผลผู้เรียนโดยใช้แบบการประเมินผลการศึกษาต่อเนื่องตามคู่มือการจัดการศึกษาต่อเนื่องของสำนักงาน กศน. - สรุปและรายงานผล - ตรวจสอบประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้
A (Action) การปรับปรุง การดำเนินการ อย่างเหมาะสม	- การวิเคราะห์ปัญหา / อุปสรรควิธีการแก้ไข โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม	- นำผลการประเมินมาวิเคราะห์ร่วมกัน ตามหลักการมีส่วนร่วมเพื่อที่จะได้นำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น - อภิปรายผลและถอดบทเรียนร่วมกับผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง

ตารางแสดงการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA

กรอบแนวคิดการดำเนินงาน

“แนวทางการพัฒนาอาชีพโดยการส่งเสริมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น”

P

- การมีส่วนร่วมในการวางแผน
- การพัฒนาอาชีพโดยการส่งเสริมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น
- การคัดเลือกวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น
- การจัดทำหนึ่งผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

- กำหนดการประชุมคณะทำงาน
- ศึกษาหลักทางวิชาการที่เกี่ยวข้องจากหนังสือและตำราอิเล็กทรอนิกส์
- การคัดเลือกภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยกระบวนการต่าง ๆ ได้แก่การสำรวจการสัมภาษณ์ เป็นต้น
- วางแผนจัดการศึกษาต่อเนื่องด้านการพัฒนาอาชีพ

D

- กำหนดแผนการดำเนินงาน
- ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้การจัดการศึกษาต่อเนื่องด้านการพัฒนาอาชีพโดยส่งเสริมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ออกแบบกระบวนการคัดเลือกวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ออกแบบการจัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพ 1 อำเภอ 1อาชีพ โดยการส่งเสริมความรู้จากภูมิ

- จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การจัดการศึกษาต่อเนื่องด้านการพัฒนาอาชีพ
- จัดการคัดเลือกวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น
- จัดทำโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนโดยการส่งเสริมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

C

- ตรวจสอบ วัดผลและประเมินผล โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม

- วิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น และครู กศน.แขนงร่วมกันจัดทำแบบทดสอบ
- วัดและประเมินผลผู้เรียนโดยใช้แบบ การประเมินผล การศึกษาต่อเนื่องตามคู่มือการจัดการศึกษาต่อเนื่องของสำนักงาน กศน.
- สรุปและรายงานผล
- ตรวจสอบประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้

A

- การวิเคราะห์ปัญหา / อุปสรรควิธีการแก้ไข โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม

- นำผลการประเมินมาวิเคราะห์ร่วมกัน ตามหลักการมีส่วนร่วมเพื่อที่จะได้นำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น
- อภิปรายผลและถอดบทเรียนร่วมกับผู้เรียน การศึกษาต่อเนื่อง

การดำเนินการตามขั้นตอนการพัฒนา

๑. ขั้นวางแผน (Plan)

๑.๑ กำหนดการประชุมคณะทำงาน ผู้บริหารและคณะครู

๑.๒ ศึกษาหลักทางวิชาการที่เกี่ยวข้องจากหนังสือและตำราอิเล็กทรอนิกส์

ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์เป็นความรู้ ความสามารถและทักษะดั้งเดิมของประชาชนในท้องถิ่นที่ได้รับการ สืบทอดต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงเป็นองค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านที่ได้รับการถ่ายทอด ต่อกันมา และทำให้คนในชุมชนมีความผูกพันกันเหมือนเครือญาติอย่างเหนียวแน่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงเป็น สิ่งสำคัญที่มีคุณค่าควรได้รับการจัดการเพื่อการอนุรักษ์และถ่ายทอดต่อชุมชนรุ่นหลัง ดังนั้น การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานกับองค์ความรู้สมัยใหม่ ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชน และ เป็นการอนุรักษ์มรดกทางภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ หากได้รับการส่งเสริมแนวทางในการพัฒนาตามแนวคิดเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ไปอย่างถูกต้องทิศทางก็จะยิ่งทำให้ ผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นก้าวไปสู่การเป็นผลิตภัณฑ์ทางภูมิปัญญาที่ ทรงคุณค่าและสร้างสรรค์ ที่นอกจากจะ เป็นประโยชน์ในการสร้างเศรษฐกิจชุมชนแล้ว ยังสามารถสร้างชื่อเสียงความ เป็นหนึ่งในผลิตภัณฑ์ทางภูมิปัญญาที่มีความงดงามและทรงคุณค่าให้เป็นที่รู้จัก อีกทั้งเป็นรากฐานในการพัฒนา เศรษฐกิจให้แก่ชุมชนต่อไป เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่ให้เสื่อมสลายไปตามกาลเวลา และเพื่อ แก้ปัญหาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพเพื่อนำไปสู่การพึ่งตนเองได้ การเป็นชุมชน เข้มแข็ง และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

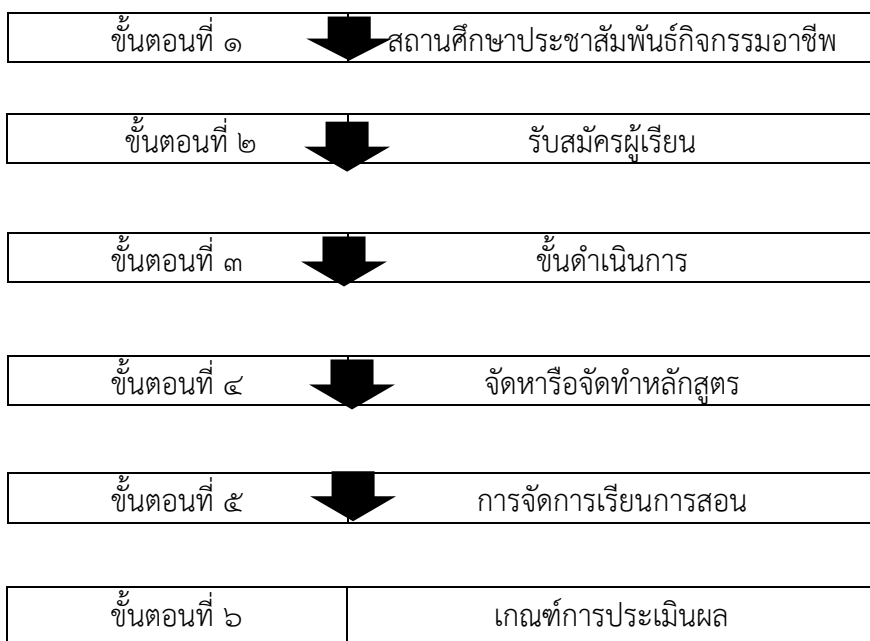
๑.๓ การคัดเลือกภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยกระบวนการต่าง ๆ ได้แก่การสำรวจ การสัมภาษณ์ เป็นต้น

การลงพื้นที่ในชุมชนสำรวจหาวิทยากร โดยวิทยากรต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๑. เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิหรือเกียรติบัตรรับรอง หรือหลักฐานอื่น ๆ ที่ แสดงว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะในสาขาวิชาหรือหลักสูตร นั้น ๆ

๒. เป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญ ประสบการณ์ในสาขาวิชา หรือหลักสูตรนั้น

๑.๔ วางแผนจัดการศึกษาต่อเนื่องด้านการพัฒนาอาชีพ

๒. ขั้นการปฏิบัติ (Do)

๒.๑ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่องด้านการพัฒนาอาชีพ

การจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยมี ๒ รูปแบบ ประกอบไปด้วยรูปแบบ กลุ่มสนใจ และชั้นเรียนวิชาชีพ ทั้งนี้สถานศึกษาสามารถเลือกรูปแบบในการจัดกิจกรรมได้ตาม ความเหมาะสม การดำเนินงานแต่ละรูปแบบ มีกระบวนการดังนี้

๑. ขั้นเตรียมการ

- ประชาสัมพันธ์

ครู กศน.ตำบล/แขวง สถานศึกษาประชาสัมพันธ์กิจกรรม ในลักษณะ แจกแผ่นพับ - เสียงตามสาย - ออกอากาศทางวิทยุ ทางโทรทัศน์อินเทอร์เน็ต - เว็บไซต์เฟซบุ๊ก - อื่น ๆ ตามบริบทของพื้นที่

- ครู กศน.ตำบล/แขวงทำหน้าที่รับสมัคร ผู้เรียน ใบสมัครผู้เรียน (แบบ กน.๑)

๒. ขั้นดำเนินการ

- กำหนดพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย

- รับสมัครวิทยากร ประสานงานหาวิทยากรผู้สอน วิทยากรต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๑. เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิหรือเกียรติบัตรรับรอง หรือหลักฐานอื่น ๆ ที่ แสดงว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ ในสาขาวิชาหรือหลักสูตร นั้น ๆ หรือเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญ ประสบการณ์ในสาขาวิชาหรือหลักสูตรนั้น

- ๒. เป็นผู้ที่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน

- จัดหาหรือจัดทำหลักสูตร

- ๑. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการ ทำหน้าที่พิจารณา หลักสูตร

๒. เสนอคณะกรรมการสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบตามหลักสูตร - เสนอผู้บริหารสถานศึกษา เพื่ออนุมัติการใช้หลักสูตร

- ๓. จัดหาหรือจัดทำหลักสูตร

- ๔. การจัดตั้งกลุ่ม

- ๕. จัดทำทะเบียน

- ๖. การจัดการเรียนการสอน

- ๗. การวัดและประเมินผล

- ขึ้นสรุปนิเทศติดตามผล

๓. ขั้นตรวจสอบ (Check)

การวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาต่อเนื่องด้านการพัฒนาอาชีพ เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สะท้อนให้เห็น ถึงความสำเร็จ ของการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการวัดและประเมินผลทั้งด้านความรู้ภาคทฤษฎีและด้านทักษะภาคปฏิบัติของผู้เรียน และการประเมิน ความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดของวิทยากรซึ่งการวัดและประเมินผล จะใช้เครื่องมือตามคู่มือ การจัดการศึกษาต่อเนื่องของสำนักงาน ได้แก่ แบบประเมินผลการจัดการศึกษาต่อเนื่อง กศ.ตน.7(1) , แบบประเมินความพึงพอใจ กศ.ตน.10

แบบ กศ.ตน.7(1)

แบบประเมินผลการจัดการศึกษาต่อเนื่อง

วิทยากร: จำนวน ชั่วโมง
ระหว่างวันที่ เดือน พ.ศ. ระหว่างวันที่ เดือน พ.ศ.
สถานที่จัด ณ ตำบล อำเภอ จังหวัด

ลำดับ ที่	แบบค่า ประเมิน	ดี - 30%	1. ความรู้ เข้าใจใน สาขา(๑๐)	2. ทักษะ ปฏิบัติ(๑๐)	3. ความรู้ และ ประสบการณ์ ปฏิบัติ(๑๐)	ผลการ ประเมิน (๑๐๐)	ผลการ ประเมิน (๑๐๐)

หมายเหตุ การประเมินผลการจัดการศึกษาต่อเนื่องดำเนินการได้ ดังนี้
การประเมินระหว่างเรียน และเมื่อจบหลักสูตร
ประเมินโดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
ทั้งนี้ เกณฑ์การประเมินผู้เรียน จะต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ถึงจะผ่านเกณฑ์การประเมิน

ลงชื่อ: วิทยากร ลงชื่อ: หัวหน้า คณะวิชา
(.....) (.....)

ลงชื่อ: ผู้ประเมิน
(.....)
ผู้อำนวยการ คณะวิชา

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถประเมินได้ความเหมาะสม

แบบ กศ.ตน.10

แบบประเมินความพึงพอใจ

วิทยากร/โครงการ: ระหว่างวันที่ เดือน พ.ศ.
สถานที่จัด ณ อำเภอ จังหวัด

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมินความพึงพอใจ
เพศ: ๐ ชาย ๑ หญิง อายุ: ปี ระดับการศึกษา: สาขา:

คำชี้แจง 1. แบบประเมินความพึงพอใจ มี ๑๐ ตอน
2. โปรดแสดงความคิดเห็นในช่องว่างด้านความพึงพอใจของท่าน

ข้อ	รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ					รวม
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ตอนที่ ๑ ความพึงพอใจด้านเนื้อหา							
๑	เนื้อหาตรงตามความต้องการ						
๒	เนื้อหาตรงตามความต้องการ						
๓	เนื้อหาตรงตามความต้องการ						
๔	เนื้อหาตรงตามความต้องการ						
ตอนที่ ๒ ความพึงพอใจด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน							
๕	การเตรียมความพร้อมก่อนเรียน						
๖	การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้						
๗	การสื่อการสอนแบบมีส่วนร่วม						
๘	การสื่อการสอนแบบมีส่วนร่วม						
๙	การสื่อการสอนแบบมีส่วนร่วม						
ตอนที่ ๓ ความพึงพอใจด้านสถานที่							
๑๐	ความสะดวกสบายในการเรียน						
๑๑	ความสะดวกสบายในการเรียน						
๑๒	ความสะดวกสบายในการเรียน						
ตอนที่ ๔ ความพึงพอใจด้านการจัดการเรียนการสอน							
๑๓	สถานที่ จัด อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน						
๑๔	การสื่อสาร การอธิบายเนื้อหาความรู้						
๑๕	การสื่อสาร การอธิบายเนื้อหาความรู้						

ความคิดเห็นอื่น ๆ
.....

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถประเมินความเหมาะสมของวิทยากร/โครงการได้ดังนี้

๔. ขั้นปรับปรุงและพัฒนา (Action)

สะท้อนผลการดำเนินงาน และผลของการพัฒนาที่เกิดขึ้น ทั้งจากการรายงานสรุปผลการประเมินโครงการ การประเมินความพึงพอใจและการสะท้อนโดยการมีส่วนร่วม จากคณะทำงาน อีกทั้ง การถอดบทเรียนจากวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นและผู้เรียน เพื่อนำผลไปพัฒนาและหาแนวทางการดำเนินงาน เพื่อการพัฒนาต่อไป

ผลการดำเนินงาน

ผลที่เกิดกับผู้เรียน

1. ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจและทักษะเกี่ยวกับการฝึกวิชาชีพหลักสูตรการทำเบาะโบตัน
2. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ความเข้าใจ และทักษะไปใช้ในการเสริมสร้างความรู้ในการพัฒนาตนเอง หรือ นำไปประกอบอาชีพเสริม สร้างรายได้ให้กับตนเองได้

ผลที่เกิดกับสถานศึกษา/กศน. แขวง

๑. กศน.แขวงตลาดน้อยมีวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถทักษะความเชี่ยวชาญในการทำผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นหลักสูตรการทำเบาะโบตัน
๒. วิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาต่อเนื่องด้านการพัฒนาอาชีพได้อย่างมีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของผู้เรียน โดยได้รับการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
๓. กศน.แขวงตลาดน้อยสามารถจัดทำทำเนียบภูมิปัญญาท้องถิ่นได้

บทเรียนที่ได้รับ

๑. การจัดคัดเลือกวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้ได้วิทยากรที่มีความรู้ ทักษะ ความสามารถและความเชี่ยวชาญในการสอนอาชีพหลักสูตรการทำเบาะโบตัน

๒. การจัดการศึกษาต่อเนื่อง ด้านการพัฒนาอาชีพ โดยการส่งเสริมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญ ส่งผลทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจและทักษะที่ถูกต้อง และชัดเจนในการฝึกทักษะวิชาชีพ

ปัจจัยที่ส่งผลความสำเร็จ

๑. นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงาน กศน. มุ่งเน้นการสร้างสมรรถนะและทักษะคุณภาพ การยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้า บริการ ที่มีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒. ผู้บริหารและคณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนแนวทางการพัฒนาอาชีพโดยส่งเสริมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นทำให้การจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องมีคุณภาพ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปพัฒนาหรือสร้างอาชีพให้มีรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

๓. การคัดเลือกวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นจากชุมชนที่มีความรู้ ความสามารถทักษะความเชี่ยวชาญและเป็นที่ยอมรับของชุมชน ทำให้การจัดการศึกษาต่อเนื่องด้านการพัฒนาอาชีพสำเร็จตามวัตถุประสงค์และมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

➤ ข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษา

สถานศึกษาควรคัดเลือกวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถและมีคุณสมบัติที่จะเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นในหลายๆด้าน ไม่เฉพาะเจาะจงด้านใดด้านหนึ่ง

➤ ข้อเสนอแนะต่อ สำนักงาน กศน.

จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมสำหรับการจัดการศึกษาต่อเนื่องด้านการพัฒนาอาชีพค่าวัสดุอุปกรณ์

การเผยแพร่และการขยายผล

๑. เผยแพร่เป็นเอกสารทางวิชาการให้กับสถานศึกษา

๒. เผยแพร่ผลงานผ่าน website

๓. เผยแพร่ผลงานผ่าน facebook

ภาคผนวก

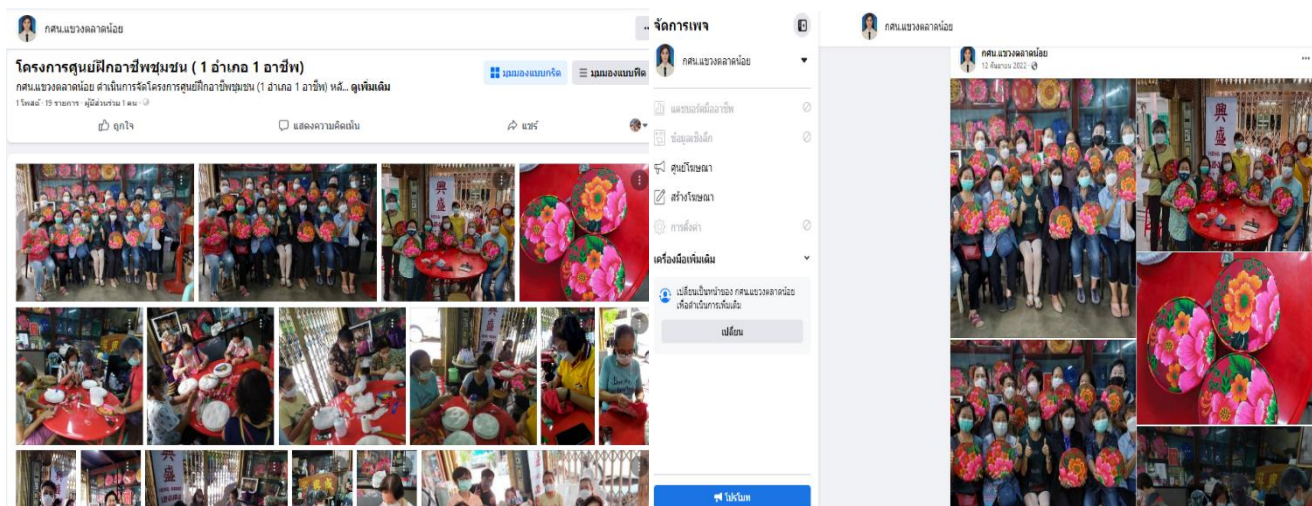
ภาพกิจกรรม

การจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ รูปแบบ ชั้นเรียนวิชาชีพ หลักสูตรการทำเบาะโบตัน โดยวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีความรู้ ทักษะ ความสามารถและความเชี่ยวชาญในการสอนอาชีพ หลักสูตรการทำเบาะโบตัน ให้กับชุมชน

การจัดการศึกษาต่อเนื่อง ด้านการพัฒนาอาชีพ โดยการส่งเสริมความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญ ส่งผลทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจ และทักษะที่ถูกต้อง และชัดเจนในการฝึกทักษะวิชาชีพ สามารถนำไปต่อยอดในการประกอบอาชีพได้

เผยแพร่เป็นเอกสารทางวิชาการให้กับสถานศึกษา โดยการสรุปผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการศึกษา ต่อเนื่อง หลักสูตรการทำเบาะโบตัน และเผยแพร่ผลงานผ่านทาง facebook หรือทางเผยแพร่ผลงานผ่าน websiteของ สถานศึกษา

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑. นางสุพรรณพร นาคปานเอี่ยม

ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.กทม.

๒. นางสาวมุกดา แข็งแรง

ผู้อำนวยการ กศน.เขตพญาไท รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการ กศน.เขตสัมพันธวงศ์

ผู้จัดทำ

นางสาวรัตนภรณ์ คะรานรัมย์

พนักงานราชการ

กศน.เขตสัมพันธวงศ์

785 ถนนเจริญกรุง แขวงตลาดน้อย เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร 10100

02 2337521

กศน.เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร